

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет східних мов

Кафедра східної культури та літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Країнознавчі студії китайської мови:
Країнознавство

для студентів

спеціальності
освітнього рівня
спеціалізації

В11 «Філологія»
першого (бакалаврського)
В11.065 східні мови та літератури (переклад включно),
перша – китайська

освітньої
програми

1.В11.065.01 Мова і література (китайська)

Київ – 2025-2026

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985

Програма № 3124/26
Начальник відділу моніторингу якості освіти

Григорук

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«26» _____ 2026 р.

Розробник:

Семеніст І.В., професор кафедри східної культури та літератури Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Кан Ден Сік, професор кафедри східної культури та літератури Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Костанда І.М., професор кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри східної культури та літератури (протокол від «04» серпня 2026 року № 2).

Завідувач кафедри
східної культури та літератури

 Д.П.Москальов

Робочу програму погоджено з гарантами освітньої програми
21 серпня 2026 р.

Гаранти освітньої програми

Мова і література (китайська) (Світлана ЦИМБАЛ)

Робочу програму перевірено

15.01.2026 р.

Заступник декана Факультету східних мов (Ю.В. Боришполець)

Пролонговано:

на 2026/2027 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2026 р.,
протокол № _____

на 2027/2028 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2027 р.,
протокол № _____

на 2028/2029 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2028 р.,
протокол № _____

на 2029/2030 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2029 р.,
протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни
Країнознавчі студії

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	9/270	
Курс	I-II	
Семестр	I-III	
Кількість змістових модулів з розподілом	4	
Обсяг кредитів	9	
Обсяг годин, в тому числі:	270	
Аудиторні	162	
Модульний контроль	18	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	60	
Форма семестрового контролю	залік, екзамен	

Країнознавство

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120		
Курс	I		
Семестр	2		
Кількість змістових модулів з розподілом	4		
Обсяг кредитів	4		
Обсяг годин, в тому числі:	120		
Аудиторні	72		
Модульний контроль	8		
Семестровий контроль	30		
Самостійна робота	10		
Форма семестрового контролю	екзамен		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Завдання дисципліни передбачають:

- **розвивати загальні компетентності** такі, як Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **Фахові компетентності** такі, як Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди китайської, описувати соціолінгвальну ситуацію; Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань; Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення; Здатність до організації ділової комунікації; Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає: знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

3.Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

Знання, вміння, розуміння, навички:

- **ПРН7** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- **ПРН16** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- **ПРН17** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- **ПРН18** Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

4.Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви розділів та тематика занять	В с ь о г о г о д и н	З них:					
			Лек ційн і заня ття	Семін арські занятт я	Практич ні заняття	Сам ості йна роб ота	Моду льний контр оль	Семес тровий контро ль
«Країнознавство»								
Змістовний модуль 1.								
1.	Історико-географічні засади розвитку Китаю	2	2					
2.	Основні періоди історії Китаю: від древності до сучасності	4		2				
3.	Імператорська інституція та її роль у розвитку держави	4		4				
4.	Соціальна структура китайського суспільства	4		2				
5.	Система освіти Китаю: традиції та сучасні реформи	4		4				
6.	Філософські та релігійні системи Китаю: конфуціанство, даосизм, буддизм	4		2				
7.	Конфуціанські цінності та їх прояв у сучасному суспільстві	4		2		2		
	МК 1						2	
Змістовний модуль 2.								

8.	Традиційні мистецтва Китаю: живопис, каліграфія, музика та театр			2				
9.	Китайська література: класика та сучасні твори			4				
10.	Свята, традиції та ритуали як складник мовної і культурної картини світу	2						
11.	Китайська масова культура: кіно, телебачення, поп-культура			4				
12.	Китайська кухня як культурний феномен			4				
13.	Сімейні та гендерні ролі в традиційному та сучасному Китаї			2		2		
	МК 2						2	
Змістовний модуль 3.								
14.	Міграційна політика та мультикультуралізм у сучасному Китаї			4				
15.	Китай у міжнародних відносинах: економіка та політика			4				
16.	Українсько-китайські культурні та освітні зв'язки		2					
17.	Китайський етикет та мовна ввічливість: аналіз автентичних ситуацій			4				
18.	Порівняльний аналіз китайської та української культури			2				

19.	Образ Китаю у світових українських медіа			2		2		
	МК 3						2	
Змістовний модуль 4.								
20	Традиція vs глобалізація: вплив сучасних процесів на китайське суспільство		2					
21	Феномен «nèizài» та соціальна ізоляція в сучасному китайському суспільстві			2				
22	Китай як технологічна держава: цифровізація, робототехніка та AI			2				
23	Економічний розвиток Китаю та соціальні наслідки			4				
24	Образ Японії в українських медіа			2		2		
25	Сучасні культурні феномени: китайські меми, соціальні мережі та інтернет-культура			2				
26	Екологічні виклики та сталий розвиток у Китаї			2				
27	Китайська дипломатія та глобальна політика 21 століття			2		2		
	МК 4						2	
Разом за семестр		120	8	64	0	10	8	30

**5. Програма навчальної дисципліни
КРАЇНОЗНАВСТВО**

Змістовий модуль 1

Тема 1. Історико-географічні засади розвитку Китаю. (лекція, 2 год.)

Вивчення природних умов Китаю, рельєфу, клімату, річкових систем та регіональних ресурсів, які визначили розвиток економіки та формування державності. Розгляд впливу географії на політичний та культурний ландшафт.

Тема 2. Основні періоди історії Китаю: від древності до сучасності.

Аналіз ключових династій (Шан, Чжоу, Хань, Тан, Сун, Мін, Цін) та їх внеску у державотворення, культурну ідентичність, політичні та соціальні структури. Особлива увага до переходу від традиційних імперських структур до сучасної Китайської Народної Республіки.

Тема 3. Імператорська інституція та її роль у розвитку держави.

Дослідження символічної та політичної ролі імператора, його участі у формуванні державної ідеології, адміністративної системи та релігійних практик, впливу на сучасні форми влади.

Тема 4. Соціальна структура китайського суспільства

Огляд класової системи: імператорська сім'я, дворянство, чиновники, селяни, ремісники та купці. Вплив конфуціанської ідеології на соціальні норми, сімейні відносини та освітні практики.

Тема 5. Система освіти Китаю: традиції та сучасні реформи

Вивчення історичних систем освіти (імперські іспити), сучасних освітніх реформ, інтернаціоналізації шкіл та університетів. Аналіз впливу глобалізації на підготовку фахівців та соціальну мобільність.

Тема 6. Філософські та релігійні системи Китаю: конфуціанство, даосизм, буддизм

Вплив основних релігійно-філософських систем на формування етики, моралі, світогляду, державної політики та культурних традицій. Приклади сучасного відображення цих систем у житті китайців.

Тема 7. Конфуціанські цінності та їх прояв у сучасному суспільстві

Дослідження сімейних та трудових норм, взаємин учень-наставник, впливу моральних принципів на бізнес-культуру та соціальну поведінку. Порівняння з іншими культурними моделями.

Змістовий модуль 2

Тема 8. Традиційні мистецтва Китаю: живопис, каліграфія, музика та театр

Огляд естетичних принципів, символіки та технік, культурне значення мистецтва для формування національної ідентичності. Приклади: живопис тушшю, пекинська опера, традиційна музика.

Тема 9. Китайська література: класика та сучасні твори

Вивчення класичних текстів (Конфуцій, Лао-цзи, «Роман трьох царств»), сучасної літератури та прози, аналіз культурного та історичного контексту творів.

Тема 10. Свята, традиції та ритуали як складник мовної та культурної картини світу. (лекція, 2 год.)

Вивчення традиційних свят (Китайський Новий рік, Фестиваль Чистоти і світла, Фестиваль Ліхтарів), обрядів, символів та їхнього відображення у мовній практиці.

Тема 11. Китайська масова культура: кіно, телебачення, поп-культура
Аналіз сучасних культурних трендів, популярних фільмів, телесеріалів, С-рор та їхнього впливу на молодіжну субкультуру та міжнародний імідж Китаю.

Тема 12. Китайська кухня як культурний феномен
Вивчення регіональних гастрономічних традицій, етикету під час їжі, соціальних та культурних значень страв, їх ролі у міжособистісній комунікації та туристичній індустрії.

Тема 13. Сімейні та гендерні ролі в традиційному та сучасному Китаї
Дослідження ролі чоловіка та жінки, сімейної ієрархії, конфуціанських впливів та сучасних тенденцій гендерної рівності. Приклади: зміни у шлюбних та трудових практиках.

Змістовний модуль 3

Тема 14. Міграційна політика та мультикультуралізм у сучасному Китаї
Аналіз внутрішньої міграції (село–місто), етнічного різноманіття, інтеграційних політик та впливу міграції на економіку і культуру.

Тема 15. Китай у міжнародних відносинах: економіка та політика
Розгляд ролі Китаю у світовій економіці та геополітиці, участь у регіональних та глобальних альянсах, стратегічні ініціативи («Belt and Road Initiative»).

Тема 16. Українсько-китайські культурні та освітні зв'язки. *(лекція, 2 год.)*

Аналіз обмінів студентами, спільних академічних та культурних проєктів, участі у міжнародних конференціях, дослідження двосторонніх зв'язків у культурі та освіті.

Тема 17. Китайський етикет та мовна ввічливість: аналіз автентичних ситуацій

Вивчення правил ввічливості у повсякденній, діловій та офіційній комунікації. Практичний аналіз автентичних мовних ситуацій та комунікативних стратегій.

Тема 18. Порівняльний аналіз китайської та української культури
Порівняння традицій, цінностей, символів та соціальних практик, виявлення спільного та специфічного у культурних і мовних моделях.

Тема 19. Образ Китаю у світових і українських медіа
Дослідження стереотипів, іміджу країни, медіа-наративів та впливу глобальних медіа на сприйняття Китаю у світі та в Україні.

Змістовний модуль 4

Тема 20. Традиція vs глобалізація: вплив сучасних процесів на китайське суспільство

Аналіз взаємодії традиційних цінностей та глобальних трендів, вплив західної культури, економіки та технологій на соціальні практики.

Тема 21. Феномен «nèizài» та соціальна ізоляція в сучасному китайському суспільстві

Вивчення психологічних, соціальних і культурних причин соціальної ізоляції, вплив на молодь та шляхи соціальної адаптації.

Тема 22. Китай як технологічна держава: цифровізація, робототехніка та AI
Розгляд досягнень Китаю у сфері технологій, розвитку робототехніки та штучного інтелекту, вплив на економіку, освіту та соціальні практики.

Тема 23. Економічний розвиток Китаю та соціальні наслідки
Аналіз промислового розвитку, урбанізації, ринку праці, соціальних змін та проблем нерівності у сучасному Китаї.

Тема 24. Сучасні культурні феномени: китайські мему, соціальні мережі та інтернет-культура

Дослідження інтернет-культури, онлайн-комунікації, популярних мемів та їх ролі у формуванні молодіжної субкультури.

Тема 25. Китайські концепти та цінності у мовній картині світу
Вивчення культурно-емоційних концептів, прислів'їв, ідіом, символів, їх відображення у мовній практиці та світогляді.

Тема 26. Екологічні виклики та сталий розвиток у Китаї
Огляд проблем екології, державних програм з охорони навколишнього середовища, політики «зеленої економіки» та громадських ініціатив.

Тема 27. Китайська дипломатія та глобальна політика 21 століття
Аналіз сучасної зовнішньої політики Китаю, участі у міжнародних організаціях, регіональних і глобальних альянсах та економічних стратегічних ініціативах.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

«КРАЇНОЗНАВСТВО»				
№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	4	4
2.	Відвідування семінарських занять	1	32	32
3.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	5	25
4.	Робота семінарському занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	32	320
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100
Максимальна кількість балів за модуль «Країнознавство» 481 балів				
Формула виведення коефіцієнта $60/481 = 0,12$				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
--------------------------------	----------------------	------

«КРАЇНОЗНАВСТВО»

<i>Змістовий модуль 1</i>		
Тема 1. Мінімалізм та концепт <i>wabi-sabi</i>	презентаційний проєкт	5
Тема 2. Популярна культура та трансформація традицій	презентаційний проєкт	5
Тема 3. Китайська гастрономія як культурний код	презентаційний проєкт	5
Тема 4. Подолання природних катастроф	презентаційний проєкт	5
Тема 5. Екологічна культура та концепція <i>mottainai</i>	презентаційний проєкт	5
Разом: 10 год.	Разом: 25 балів	

Критерії оцінювання «Країнознавство»

Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
17-20 балів	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.
13-16 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань.
8-12 балів	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань
0-7 балів	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст питання під час письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
	балів	
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
	балів	
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
	балів	
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
	балів	
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
	балів	
		Незадовільно з можливістю повторного

FX	35-59 балів	складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год.: Країнознавство: лекційні заняття – 8 год., семінарські – 64 год., МК – 8 год., самостійна робота – 10 год., семестровий контроль – 30 год.

КРАЇНОЗНАВСТВО				
	ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ4
Кількість балів за присутність на лекційних заняттях	1	1	1	1
Кількість балів за присутність на семінарських заняттях	8X16=8	8X16=8	8X16=8	8X16=8
Максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях	8X106=8 0	8X106=8 0	8X106=80	8X106=80
Виконання самостійної роботи	5X56=25			
Модульний контроль	1X256=2 5	1X256=25	1X256=25	1X256=25
Разом за II-III семестр	481 бал			

8. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Булик М., Гаврилова Н. Міжнародні відносини та зовнішня політика Китаю в історичній ретроспективі : навчальний посібник / М. Булик, Н. Гаврилова. — Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. — 234 с.

2. Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XVII Міжнародної наукової конференції. Львів — Торунь : Liha-Pres, 2023. — 352 с.
3. Dikötter, Frank. *China After Mao: The Rise of a Superpower*. London : Bloomsbury Publishing, 2022. — 416 с.
4. Kochhar, Geeta (ed.). *Modern China: Society, Culture and Literature*. London : Routledge, 2020. — 190 с.

Додаткова література

1. Ashiwa, Yoshiko & Wank, David L. (eds.). *The Space of Religion: Temple, State, and Buddhist Communities in Modern China*. New York : Columbia University Press, 2023. — 416 с.
2. Li, Jie. Migration, Family Structure, and Societal Change in Contemporary China. *China Journal of Sociology*, 2022; 8: 345–367.
3. Tsu, J. *Kingdom of Characters: The Language Revolution That Made China Modern*. New York : Penguin Publishing Group, 2022. — 336 с.
4. Yao, Xinzhong. Reinterpreting Confucian Traditions in Contemporary China. *Journal of Chinese Philosophy*, 2021; 48(2): 159–178.